

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради НТУ «ХПІ»
почесний ректор, д.т.н., проф.

Леонід ТОВАЖНЯНСЬКИЙ
«28» грудня 2020 р.

**ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА
ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ**

Тема дисертації:	Формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти
Здобувач:	Зінченко Ліна Володимирівна

Висновок підготовлено рецензентами:

професор каф. ППУСС, д.пед.н., професор <i>посада, науковий ступінь, вчене звання</i>	<i>Оліга</i> підпис	Ольга ІГНАТЮК <i>Ім'я прізвище</i>
доцент каф. ППУСС, к.мист., доцент <i>посада, науковий ступінь, вчене звання</i>	<i>Наталія</i> підпис	Наталія СЕРЕДА <i>Ім'я прізвище</i>

Харків, 2020 р.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	3
1 ВСТУП	4
2 НАДАНІ ЗДОБУВАЧЕМ ДОКУМЕНТИ ТА МАТЕРІАЛИ	4
3 РОЗГЛЯД ДИСЕРТАЦІЇ ТА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ	5
3.1 Наукова новизна дисертації.....	5
3.2 Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.....	5
3.3 Аналіз дисертації на відповідність вимогам.....	7
3.4 Аналіз наукових публікацій на відповідність вимогам.....	8
3.5 Висновки за розглядом дисертації та наукових публікацій:	15
4 АПРОБАЦІЯ ДИСЕРТАЦІЇ	16
4.1 Апробація матеріалів дисертації на конференціях	16
4.2 Фаховий семінар для апробації дисертації	16
5 ВИСНОВКИ.....	17

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Тема дисертації:	Формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти
Здобувач:	<i>Зінченко Ліна Володимирівна</i>
Науковий керівник:	Завідувач кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами ім.акад. І.А. Зязюна Доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України <i>Романовський Олександр Георгійович</i>
Галузь знань:	01 – Освіта/педагогіка
Спеціальність:	011 – Освітні, педагогічні науки
Структурний підрозділ, де проводилася попередня експертиза дисертації:	Кафедра «Педагогіки і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна» (ПШУСС) Факультет Соціально-гуманітарних технологій (СГТ) Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (НТУ «ХП»)
Рецензенти:	<i>Ігнатюк Ольга Анатоліївна</i> Доктор педагогічних наук 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти, 2010 р. (011 – освітні, педагогічні науки) Професор кафедри «Педагогіка і психології управління соціальними системами», 2012 р. НТУ «ХП», професор «Педагогіка і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна» <i>Середа Наталія Вікторівна</i> Кандидат мистецтвознавства 17.00.03 – музичне мистецтво, 2005 р. МОН України, (25 – музичне мистецтво); здобувач вищої освіти «магістр» зі спеціальності (011 – освітні, педагогічні науки),2015, НТУ «ХП» Доцент кафедри «Педагогіка і психології управління соціальними системами», 2011 НТУ «ХП», доцент кафедри «Педагогіка і психології управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна»

1. ВСТУП

Цей висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації підготовлено рецензентами відповідно до положень пункту 14 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, та надає оцінку відповідності дисертації вимогам пунктам 10, 11, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

Підстава для проведення попередньої експертизи дисертації – пункт 4 Протоколу засідання вченої ради НТУ «ХПІ» № 6 від 13 листопада 2020 р. (<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/vr/archives/2380>).

2. НАДАНІ ЗДОБУВАЧЕМ ДОКУМЕНТИ ТА МАТЕРІАЛИ

2.1. Здобувач надав структурному підрозділу, де проводилася попередня експертиза дисертації, наступні документи:

- дисертацію;
- висновок наукового керівника;
- академічну довідку про виконання відповідної освітньо-наукової програми.

2.2. Здобувач надав структурному підрозділу, де проводилася попередня експертиза дисертації, наступні додаткові матеріали:

- копії наукових публікацій здобувача із зазначенням вихідних даних відповідних видань.

3. РОЗГЛЯД ДИСЕРТАЦІЇ ТА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

3.1. Наукова новизна дисертації

3.1.1. Дисертація є завершеною науково-дослідною роботою, що виконана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, яка спрямована на розв'язання важливої науково-прикладної проблеми підвищення рівня сформованості професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти.

3.1.2. Наукова новизна отриманих результатів:

вперше розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти, як-то:

- підвищення мотивації майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до формування професійної відповідальності;

- удосконалення змісту навчальних дисциплін, що забезпечує поглиблене засвоєння майбутніми фахівцями фізичної культури і спорту теорії та практики проблем професійної відповідальності;

- застосування професійно-орієнтованого підходу у освітньому процесі, спрямованого на розвиток здатності студентів до практичної реалізації принципів професійної відповідальності;

уточнено сутність поняття «професійна відповідальність фахівця з фізичної культури і спорту» – це особистісна властивість, яка передбачає усвідомлення значущості якісного виконання обов'язків та сумлінне додержання гуманістичних й професійних цінностей у майбутній трудовій діяльності, що включає забезпечення умов для особистісного й фізичного розвитку, покращення здоров'я, дотримання безпеки навчальної діяльності своїх вихованців, окрім того визначені його структурні компоненти (мотиваційний, когнітивний, психологічний, поведінковий);

подальшого розвитку набули критерії (мотиваційно-ціннісний, інтегративно-когнітивний, емоційно-вольовий, поведінково-рефлексивний) та показники (високого, середнього та низького) рівнів сформованості професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

3.2. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації

3.2.1. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації підтверджено участю здобувача у виконанні:

госпдоговірної теми кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені академіка Івана Зязюна Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» із ФОП Зінченко Ігор Юрійович – «Формування професійної відповідальності фахівців приватної організації» (0120U104897).

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що науково обґрунтовані педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти пройшли експериментальну перевірку, яка підтвердила можливість їх широкого впровадження в практику сучасних ЗВО.

Основні результати педагогічного дослідження впроваджено в освітній процес підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту впродовж (2016 – 2020р.р.) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (Довідка № 01/10-668 від 27.10.2020р.), Харківської державної академії фізичної культури (Акт впровадження № 740/01-19 від 22.10.2020р.), Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (Акт про впровадження результатів дослідження від 02.11.2020р.).

Розроблено й апробовано дидактико-методичне забезпечення реалізації педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти, що знайшло відображення в опублікованих статтях, навчально-методичних матеріалах та

навчальному посібнику, спрямованих на удосконалення викладання дисциплін фахової підготовки («Вступ до спеціальності», «Теорія і методика фізичного виховання») а саме: навчально-методичний посібник «Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту» та навчальний посібник «Професійна відповідальність у спортивній педагогіці» (рекомендовано вченою радою НТУ «ХПІ», протокол №2 від 25 січня 2019 р., ISBN 978-617-7618-12-5) можуть бути використані здобувачами освіти і викладачами як навчально-методичне забезпечення професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

Представлені в дисертації теоретичні та практичні напрацювання можуть бути використані дослідниками, які опікуються проблемами формування відповідальності у теорії і практиці професійної освіти; викладачами, які здійснюють підготовку майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, у процесі розробки навчальних програм, створення навчальних посібників, підготовки семінарів, майстер-класів; здобувачами освіти в процесі виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань, курсових, магістерських робіт. Матеріали дослідження доцільно використовувати в процесі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

3.2.2. Результати дисертації здобувача використовуються, про що свідчать відповідні документи (наведені у додатку А дисертації):

- в Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди (м. Харків) (Довідка № 01/10-668 від 27.10.2020р.) – впроваджено в процес підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, кафедри олімпійського і професійного спорту, спортивних ігор та туризму педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту;

- в Харківській державній академії фізичної культури (м. Харків) (Акт впровадження № 740/01-19 від 22.10.2020р.), на кафедрі менеджменту фізичної культури, впроваджено педагогічні умови формування професійної

відповідальності в процес підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту;

в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (Акт про впровадження результатів дослідження від 02.11.2020р.) виконане педагогічне дослідження; розроблено навчальне методичне забезпечення для удосконалення змісту фахових дисциплін; розроблено, обґрунтовано та впроваджено в навчальний процес кафедри «Фізичного виховання» педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

3.3. Аналіз дисертації на відповідність вимогам

Аналіз дисертації проводився на відповідність вимогам пунктів 10, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 та положень Вимоги до оформлення дисертації затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

Оформлення дисертаційної праці в цілому відповідає Вимогам до оформлення дисертації Затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2017 № 40.

Виявлені зауваження були виправлені або є не значущі.

Проведений аналіз свідчить, що дисертація в цілому відповідає вимогам пунктів 10, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 та положень Вимоги до оформлення дисертації затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

3.4. Аналіз наукових публікацій на відповідність вимогам

3.4.1. Основні наукові і практичні результати досліджень опубліковані у період з 2016 року по 2020 рік в 22 роботах, серед яких: 6 статей у наукових фахових виданнях України (6 – у виданнях, включених до

міжнародних наукометричних баз), 1 – у виданнях, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку, 1 – навчальний посібник рекомендований вченою радою НТУ «ХП», 1 – навчально-методичний посібник, 12 – у матеріалах конференцій.

3.4.2. Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Зінченко Л.В. Складові розвитку професійної відповідальності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту / Л.В. Зінченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка "Серія: Педагогічні науки", Випуск 143. – Чернігів: ЧНПУ, 2017.– С.34-37

(Здобувачем розглянуто складові професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту)

2. Зінченко Л. В., Пономарьов О.С. Духовність і відповідальність спортсмена. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія: Зб. наук. праць. – Випуск 54 / Редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2018. – С. 14-19.

(Розкрито значення духовності як важливого джерела особистої відповідальності спортсмена)

3. Ліна Зінченко Поняття «професійна відповідальність», в контексті підготовки фахівців з фізичної культури і спорту. *Теорія і практика управління соціальними системами* // Щоквартальний науково-практичний журнал.– Харків: НТУ «ХП», 2018. – №3. С. 57-64.

(Здобувачем розкрито поняття за зміст відповідальності, визначено поняття «професійна відповідальність». Обґрунтовано важливість розвитку професійної відповідальності у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту)

4. Zinchenko L, Romanovskyi O. Spiritual and moral education of students' specialty «Physical education and Sport» as a guarantee of forming a professional responsibility future specialist. *Pedagogy and Education Management*

Review, (1), Tallinn. 2021. 101–105. <https://doi.org/10.36690/2733-2039-2021-1-101>

(Розкрито елементи духовно-морального виховання майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, необхідні для формування професійної відповідальності)

5. Зінченко Л. В., Борецько Н. Ю., Пономарьов О. С., Сластіна А. О. Формування педагогічної культури майбутніх фахівців у галузі фізичної культури і спорту. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. *Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*: зб. наукових праць / За ред. О. В. Тимошенка. – Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – Випуск 1 (121) 20. – С. 25–30

(Показано вплив педагогічної культури на майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Підкреслено, що формування педагогічної культури має стати важливим компонентом професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту)

6. Ліна Зінченко Педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту // *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. №1. С.16-23

(Здобувачем розглянуто педагогічні умови формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту. Розкрито поняття «педагогічні умови», «професійна відповідальність». Доведено, що формування професійної відповідальності у майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту у закладах вищої освіти є одним із важливих аспектів виховання та навчання.)

7. Ліна Зінченко Експериментальна перевірка ефективності педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту// *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2020. №3. С.48-58

(Здобувачем розкрито результати експериментальної перевірки ефективності педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту; уточнено поняття професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, критерії та показники сформованості професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту; описано експериментальну перевірку ефективності педагогічних умов формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.)

3.4.3. Опубліковані праці апробаційного характеру:

8. Зінченко Л.В. Організація самостійних тренувальних занять у студентів ВНЗ // *Здоров'я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти в Україні: тези допов. IV Всеукр. наук.- практ. конфер., (28-29 вересня 2016р.).-Харків:НТУ "ХП", 2016.-С.12-14 (тези)*

(Здобувачем розкрито відповідальне ставлення студентів до власного здоров'я, та надані рекомендації щодо організації самостійних тренувальних занять фізичною культурою)

9. Зінченко Л.В. Організація спортивно-оздоровчої діяльності спортивних клубів вищих навчальних закладах міста Харкова // *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: Тези доповідей XXIV Міжнародної науково-практичної конференції, Ч.IV (18-20 травня 2016р., Харків) / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків, НТУ «ХП». – С 296. (тези)*

(Здобувачем проаналізована робота спортивних клубів та організація спортивно-оздоровчої діяльності у закладах вищої освіти у місті Харкові)

10. Зінченко Л.В. Романовський О.Г. Відповідальність як потреба самореалізації особистості / Л.В. Зінченко, О.Г.Романовський // *XI Міжнародна науково-практична конференція магістрів та аспірантів (18-21 квітня 2017р.). матеріали конференції: у 3-х ч.– Ч.3. – Харків:НТУ "ХП", 2017. (тези)*

(У тезах розглянуто поняття «відповідальність» як важлива потреба особистості майбутнього фахівця у сфері фізичної культури і спорту, його самореалізації для досягнення професійних висот)

11. Зінченко Л.В. Формування лідерського хисту у капітана спортивної команди // Лідери XXI століття. *Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій*: Матеріали науково-практичної конференції 21 – 22 вересня 2017 р. / За заг. ред. Романовського О.Г., – Х.: НТУ «ХПІ», 2017. – С 98-100. (тези)

(Здобувач перевірила лідерські якості гравців командних видів спорту у НТУ «ХПІ»)

12. Зінченко Л.В. Фізичне виховання як гуманітарна дисципліна в технічному ВНЗ. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези доповідей XXVI міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2018, 16-18 травня 2018р.: у 4 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». С. 134. (тези)

(Здобувачем розглянуто відповідальне ставлення закладів вищої освіти до фізичного здоров'я студентів)

13. Зінченко Л.В., Пономарьов О.С. Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту. *Лідери XXI століття*. Матеріали науково-практичної конференції 27-28 вересня 2018 року / За заг. Ред. Романовського О.Г., – Харків: НТУ «ХПІ», 2018. – 139 с. (тези)

(Розглянуто основні категорії людей пов'язаних до сфери фізичної культури і спорту та їх відповідальність)

14. Зінченко Л.В. Основні осередки формування відповідальності особистості. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези доповідей XXVII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2019, 15-17 травня 2019р.: у 4 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С 103. (тези)

(Здобувачем розглянуті витoki формування відповідальності особистості на протязі усього життя)

15. Зінченко Л.В. Відповідальність та обмеження на спортивну діяльність. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези доповідей XXVII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2019, 15-17 травня 2019 р.: у 4 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С 104. (тези)

(У тезах розглянуто питання обмежень, пов'язаних з відповідальністю у спорті)

16. Зінченко Л.В. Професійна відповідальність як фундаментальна лідерська якість майбутніх тренерів фізичної культури і спорту // *Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій*: Матеріали III міжнародної науково-практичної конференції 26 -27 вересня 2019 р. / За заг. ред. Романовського О.Г. – Х.: НТУ «ХПІ», 2019. – С 130-132 (тези)

(Здобувач розглянула формування професійної відповідальності майбутніх фахівців фізичної культури і спорту у НТУ «ХПІ»)

17. Зінченко Л. В. Професійна відповідальність лідера в командних та індивідуальних видах спорту. *Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта та соціальний прогрес*: Матеріали Міжнар.наук. – теор. конференції студ. та аспір. 8 – 9 квітня 2020 року: – Харків: НТУ «ХПІ», 2020. – С.129. (тези)

(Здобувач розкрила питання відповідальності спортсменів командних та індивідуальних видів спорту)

18. Зінченко Л.В., Борейко Н.Ю., Азаренкова Л.Л. Впровадження нових форм організації профорієнтаційної роботи на спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» // *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*: тези доповідей XXVIII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2020, 28-30 жовтня 2020р.: у 5 ч. Ч. IV. / за ред. проф. Сокола Є.І. – Харків: НТУ «ХПІ». – С. 117. (тези)

(Розглянуті нові форми організації профорієнтаційної роботи на спеціальності фізична культура і спорт у НТУ «ХПІ»)

19. Zinchenko L. The main responsibilities of a specialist in physical culture and sports in today's society // *Dynamics of the development of world science*. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2020. Pp. 571-575. URL: <http://sci-conf.com.ua>. (іноземні тези, участь у конференції / апробація)

(Здобувачем проаналізовані витoki відповідальності, основні види відповідальності, розкриті поняття основних видів відповідальності. Доведено, що формування і розвиток відповідальності вкрай важливий процес на різних етапах становлення особистості в сім'ї, системі освіти та професійній діяльності)

3.4.4. Опубліковані праці які додатково відображають наукові результати дисертації:

20. Зінченко Л.В. Пріоритети спортсмена при плануванні особистого часу / Л.В. Зінченко // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр. Сер. : *Актуальні проблеми розвитку українського суспільства*. – Харків : НТУ «ХПІ», 2017. – № 52 (1273). – С. 90-93 (стаття)

(Здобувачем обґрунтовано необхідність відповідального та ефективного розподілу пріоритетів спортсмена задля структурування життя, часу, діяльності і, що є важливим, спрямування своєї енергії на досягнення поставлених цілей)

21. Пономарьов О.С., Зінченко Л. В. Відповідальність у сфері фізичної культури і спорту Навчально-методичний посібник / Л. В. Зінченко, О. С. Пономарьов. – Харків: НТУ «ХПІ», 2018. – 70 с.

(Здобувач розкрила питання відповідальності у діяльності спортсмена і спортивного тренера; розглянула проблеми виховання відповідальності у суспільному житті)

22. Пономарьов О.С., Зінченко Л.В. Професійна відповідальність у спортивній педагогіці: навч. посіб. / О.С. Пономарьов, Л.В. Зінченко.– Харків: НТУ «ХПІ». Видавець О.А. Мірошніченко, 2019.– 200с. (Посібник з

грифом, рекомендовано вченою радою НТУ «ХПІ», протокол №2 від 25 січня 2019 р., ISBN 978-617-7618-12-5)

(Навчальний посібник рекомендований вченою радою НТУ «ХПІ» в якому розглядаються теоретичні питання відповідальності у сфері фізичної культури і спорту та практичні шляхи і способи формування відповідального ставлення спортсменів і тренерів до себе і своєї діяльності)

Наведені публікації містять результати безпосередньої роботи здобувача на окремих етапах дослідження, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи. Авторська участь здобувача в опублікованих наукових працях погоджена зі співавторами.

3.4.5. Повнота опублікованих результатів дисертації

Матеріали дисертації були надані для широкого ознайомлення фахівцям і спеціалістам, а результати та основні положення її повністю висвітлені у друкованих виданнях.

Вважаємо, що опубліковані матеріали повністю відображають зміст дисертаційної роботи та відповідають вимогам пункту 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

3.5. Висновки за розглядом дисертації та наукових публікацій:

Дисертаційна робота є закінченою науково-дослідною роботою, що відповідає спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки, виконана на високому науковому рівні з використанням комплексу сучасних методів дослідження. Вірогідність результатів експериментальної роботи доведена засобами математичної статистики. Наукові положення підтверджуються експериментальними даними, що свідчить про достовірність одержаних результатів. Проведене дослідження підтвердило основні положення

висунутої гіпотези, яку підтверджено та дозволило сформулювати висновки відповідно до поставлених завдань обґрунтовано та виважено.

Порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації не виявлено, про що свідчить аналіз перевірки дисертації на плагіат.

Надані здобувачем дисертація та наукові публікації відповідають вимогам пунктів 10, 11, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

4. АПРОБАЦІЯ ДИСЕРТАЦІЇ

4.1. Апробація матеріалів дисертації на конференціях

Результати досліджень доповідались і були схвалені на 12 науково-практичних конференціях та семінарах всеукраїнського та міжнародного рівнів, а саме: II Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Психолого-педагогічні аспекти розвитку лідерського потенціалу сучасної молоді: теорія і практика» (Харків, 2016 р.); III Міжнародній науково-практичній конференції з елементами школи для молодих учених «Сучасні технології формування особистості фахівця з фізичної виховання, спорту та здоров'я людини» (Чернігів, 2017 р.); XXV, XXVI, XXVII, XXVIII Міжнародній науково-практичній конференції MicroCAD (Харків, 2017 р., 2018 р., 2019 р., 2020 р.); III, IV Міжнародних науково-практичних конференцій «Наукова школа академіка І.А. Зязюна у його соратниках та учнях (Харків 2017р., 2018 р.); I, II, III Міжнародній науково-практичній конференції «Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій» (Харків, 2017р., 2018 р., 2019 р.); VI Міжнародна науково-практична конференція «Dynamics of the development of world science» (Ванкувер, Канада. 2020 р.).

4.2. Фаховий семінар для апробації дисертації

Фаховий семінар для апробації дисертації проведено на засіданні кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна» НТУ «ХП» 14.12.2020 р.

На фаховому семінарі для апробації дисертації здобувач викладав основні положення дисертації та відповіла на запитання та зауваження. Фаховий семінар для апробації дисертації мав характер відкритої наукової дискусії, в якій прийняли участь рецензенти, науково-педагогічний штат кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами імені академіка І.А. Зязюна» НТУ «ХП» та представники кафедри «Фізичне виховання» НТУ «ХП».

За результатами фахового семінару для апробації дисертації дисертація здобувача була схвалена до захисту (Витяг з протоколу № 7 від 14.12.2020р. засідання кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами імені академіка І.А. Зязюна» НТУ «ХП»).

5. ВИСНОВКИ

5.1. Дисертаційна робота є закінченою науково-дослідною роботою, що відповідає спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки, виконана на високому науковому рівні з використанням комплексу сучасних методів педагогічного дослідження. Наукові положення підтверджуються експериментальними даними, гіпотезу дослідження підтверджено, що свідчить про достовірність одержаних результатів.

5.2. Поршень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації не виявлено, про що свідчить аналіз перевірки дисертації на плагіат.

5.3. Надані здобувачем дисертація та наукові публікації відповідають вимогам пунктів 10, 11, 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 та положень Вимоги до оформлення дисертації затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40.

5.4. За результатами фахового семінару для апробації дисертації, згідно пункту 14 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, Затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, дисертація здобувача схвалена до захисту.

5.5. Рекомендуємо наступний склад ради:

Голова ради:	
Прізвище ім'я по батькові	Дубініна Оксана Миколаївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук 13.00.04 – Теорія та методика професійної освіти, 2016 р. (011 – Освітні, педагогічні науки)
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри «Комп'ютерна математика і аналіз даних», 2019 р.
Місце основної роботи, посада	НТУ «ХПІ», Професор кафедри «Комп'ютерна математика і аналіз даних»
Перший рецензент:	
Прізвище ім'я по батькові	Ігнатюк Ольга Анатоліївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти, 2010 р. (011 – Освітні, педагогічні науки)
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами», 2012 р.
Місце основної роботи, посада	НТУ «ХПІ», професор кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами ім.акад.І.А.Зязюна»
Другий рецензент:	
Прізвище ім'я по батькові	Середа Наталія Вікторівна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Кандидат мистецтвознавства 17.00.03 – музичне мистецтво, 2005 р. (25 – музичне мистецтво); здобувач вищої освіти «магістр» зі спеціальності (011 – освітні, педагогічні науки), 2015, НТУ «ХПІ»
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами», 2011 р.
Місце основної роботи, посада	НТУ «ХПІ», доцент кафедри «Педагогіка і психологія управління соціальними системами ім.акад.І.А.Зязюна»

Перший опонент:

Прізвище ім'я по батькові	Біда Олена Анатоліївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти (011 – Освітні, педагогічні науки)
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Професор кафедри «Теорія і методика початкового навчання», 2004 р. (ПР №003111,21 жовтня 2004р.)
Місце основної роботи, посада	Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ, м. Берегово, завідувач кафедри «Педагогіка і психологія»

Другий опонент:

Прізвище ім'я по батькові	Сопівник Ірина Віталіївна
Вчений ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Доктор педагогічних наук, 13.00.07 – Теорія і методика виховання (011 – Освітні, педагогічні науки)
Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Доцент кафедри «Педагогіка», 2010, (12ДЦ №024031, 09.11.2010р.)
Місце основної роботи, посада	Національний університет біоресурсів і природокористування України, МОН України, в.о. завідувача кафедри «Соціальна робота та реабілітація»

Наголошуємо, що після видачі здобувачеві цього висновку забороняється вносити зміни до тексту дисертації!